Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asiantuntijakuuleminen 16.5.2017 klo 10.00
E 29/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EU27-päämiesten tulevaisuuspohdinnan ja Rooman julistuksen seuranta

neuvotteleva virkamies Ahti Hirvonen

EU27-päämiesten tulevaisuuspohdinnan päättävä Rooman julistus lähtee liikkeelle EU:n perustavoitteista ja merkityksestä. Unioni on kehittynyt 60 vuoden aikana Euroopan uudelleenrakentajasta satojen miljoonien ihmisten globaaliksi vahvat arvot omaavaksi useilla politiikan aloilla toimivaksi talousmahdiksi.

Tänä päivänä EU kohtaa kuitenkin sellaisia haasteita, jotka on pakko kohdata aidosti kuten muuttoliike, terrorismi ja UK:n eroaminen. Haasteet liittyvät lähes jokaisen EU-kansalaisen elämään joko suoraan tai epäsuorasti ja johtajien odotetaan tarjoavan niihin ratkaisuja. Ottaen huomioon EU27-maiden tulevaisuuspohdinnan lähtökohdan (UK:n kansanäänestys EU:sta eroamiseksi) Rooman julistuksen olennainen piirre on yhtenäisyyden ja yhdessä tekemisen korostuminen. Tämä on jopa vahvistunut tulevaisuuspohdinnan edetessä ja huomion arvoista on myös, että EU27 on esiintynyt yhtenäisenä keväällä läpikäydyssä valmistautumisessa UK:n kanssa alkaviin eroneuvotteluihin.

Suomen tavoitteena on vaikuttaa ja osallistua aktiivisesti ja tehokkaasti EU:n toiminnan kehittämiseen. Tavoitteeksi on asetettu, että maataloutta voidaan harjoittaa jatkossakin kannattavasti unionin kaikissa jäsenmaissa ja erityistä huomiota on kiinnitettävä suomalaisen ruoantuotannon tulevaisuuden turvaamiseen huomioiden yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisessa kuitenkin myös ympäristöhaasteet. Maa- ja metsätalousministeriö tulee omassa työssään ja vaikuttamisessaan niin tulevaisuuskeskusteluun osallistumisen kuin myös yhteisen maatalouspolitiikan uudistamisen yhteydessä toimimaan tavoitteiden mukaisesti huomioiden mm. Euroopan parlamentin rooli keskustelussa ja päätöksenteossa.

Komissio julkaisi ennen EU:n jäsenvaltioiden johtajien tapaamista Roomassa oman panoksensa EU:n tulevaisuuden pohdintaan. Komission valkoinen kirja on komission puheenjohtaja Junckerin mukaan komission panos Euroopan yhdentymishankkeen uuteen lukuun. Se perustuu viiteen skenaarioon 27 jäsenvaltion EU:n kehittymisestä ja sitä seuraa viisi keskusteluasiakirjaa kevään aikana. Valkoisen kirjan julkistuksessa Juncker lupasi viedä siinä esitettyjä ajatuksia eteenpäin ja esittää omat näkemyksensä Euroopan tulevaisuudesta perinteisessä unionin tilaa käsittelevässä puheessa syyskuussa 2017.

Maa- ja metsätalousministeriön kannalta keskeinen valkoisen kirjan pohjalta julkaistava keskustelupaperi koskee EU:n rahoituksen tulevaisuutta. Keskustelupaperin odotetaan antavan suuntaviivoja komission vuonna 2021 alkavaa EU:n uutta rahoituskehyskautta koskevasta esityksestä. Ennakkotietojen mukaan

esitys viivästyy tavoiteaikataulusta ja annettaneen vasta vuoden 2018 aikana. Uutta rahoituskehystä koskeva esitys tulee olemaan pohjana myös EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskeville esityksille, jotka julkaistaan sen jälkeen.